

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลประจำการทุกคนที่ทำหน้าที่ให้บริการพยาบาลแก่ผู้ป่วยโดยตรงในหอผู้ป่วยต่าง ๆ ของโรงพยาบาลรามารักษ์ ซึ่งทุกคนได้ปฏิบัติงานประจำอยู่ในโรงพยาบาลแห่งนี้มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ เดือน จำนวน ๑๒๓ คน ดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เลขที่	หอผู้ป่วย	จำนวนคน	เลขที่	หอผู้ป่วย	จำนวนคน
๑	อายุรกรรมชาย	๗	๑๓	เด็ก ๓	๕
๒	อายุรกรรมชาย - หญิง	๒	๑๔	เด็ก ๔	๕
๓	อายุรกรรมพิเศษ	๔	๑๕	เด็ก ๕	๔
๔	ศัลยกรรมชาย	๒	๑๖	นรีเวช	๕
๕	ศัลยกรรมหญิง	๒	๑๗	สูติกรรม ๑	๒
๖	ศัลยกรรมชาย - หญิง	๕	๑๘	สูติกรรม ๒	๒
๗	ศัลยกรรมพิเศษ	๒	๑๙	สูติกรรมพิเศษ	๒
๘	จักษุสามัญหญิง	๕	๒๐	เซพติก	๒
๙	จักษุสามัญชาย	๒	๒๑	หองคลอด	๑๘
๑๐	จักษุพิเศษ	๔	๒๒	หน่วยบำบัดพิเศษ	๗
๑๑	เด็ก ๑	๕	๒๓	ปัจจุบันพยาบาล	๑๒
๑๒	เด็ก ๒	๗			
				รวม	๑๒๓

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความพึงพอใจงานของพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ

๑. แบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาพยาบาลชั้นสูงสุด เหตุผลที่สมัครเข้าทำงานในโรงพยาบาล รามาธิบดี จำนวนปีที่ทำงานอยู่ในโรงพยาบาลรามาธิบดี โครงการสำหรับตนเองในระยะ ๑ ปีข้างหน้า ความพอใจในการเป็นพยาบาล และเหตุผลที่พอใจและไม่พอใจในการเป็นพยาบาล

๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่องานพยาบาล จัดทำแบบอัตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) ๕ อันดับ ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบของลิเคอร์ทสเกล (Likert Scale) มีคำถามทั้งหมด ๕๔ ข้อ แบ่งออกเป็น ๗ ข้อทดสอบย่อยดังนี้

๒.๑ สภาพการทำงาน (Working Conditions) จำนวน ๑๑ ข้อ

๒.๒ นโยบายการบริหารงาน (Administrative Policies) จำนวน ๗ ข้อ

๒.๓ การปกครองบังคับบัญชา (Supervision and Management) จำนวน ๔ ข้อ

๒.๔ สัมพันธภาพในการทำงาน (Interpersonal Relationships) จำนวน ๕ ข้อ

๒.๕ เงินเดือนและสวัสดิการ (Salary and Benefits) จำนวน ๑๐ ข้อ

๒.๖ โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน (Opportunity for Advancement) จำนวน ๔ ข้อ

๒.๗ ความมั่นคงปลอดภัย (Security) จำนวน ๕ ข้อ

การให้คะแนน ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นควยอย่างยิ่ง	๕
เห็นควย	๔
ไม่แน่ใจ	๓
ไม่เห็นควย	๒
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑

หลังจากผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นแล้ว ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ไปทดสอบกับพยาบาลที่ทำงานในโรงพยาบาลรามาริมที ที่ไม่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๐ คน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ความชัดเจนของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแสดงไว้แล้วในภาคผนวก

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทดสอบหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามส่วนที่ ๒ นี้ โดยนำแบบสอบถามนี้ไปทดสอบกับพยาบาล ๑๐ คน เค็มซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยทิ้งช่วงห่างจากครั้งแรก ๗ วัน แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งสองครั้งมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ควยวิธีของเพียร์สัน^๑ (Pearson's Product moment correlation coefficient) ได้เท่ากับ ๐.๗๔

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้นำจดหมายของหัวหน้าแผนกวิชาพยาบาลศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แจ้งความประสงค์ที่จะขออนุญาตนำแบบสอบถามมาให้พยาบาลประจำการทุกคนตอบ รวมทั้งขอความร่วมมือและความสะดวกในการเก็บข้อมูลเสนอต่อหัวหน้าภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริมที

^๑ ประคอง กรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕) หน้า ๑๐๖.

มหาวิทยาลัยมหิดล

การเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากที่ได้รับอนุมัติให้ทำการเก็บข้อมูลได้แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นพร้อมด้วยหนังสือแนะนำ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ส่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำหอผู้ป่วย และหัวหน้าหอผู้ป่วยทุกแห่งเพื่อช่วยในการแจก และเก็บรวบรวม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด ๑๖๓ ฉบับ ให้เวลาตอบ ๒ สัปดาห์ ซึ่งอยู่ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๔ ถึง วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๔ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน ๑๔๓ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๓ หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ส่งกลับนี้ พบว่ามีจำนวน ๑๒ ฉบับที่นำมาใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ไม่ได้ เนื่องจากผู้ตอบตอบคำถามไม่ครบทุกข้อ โดยเว้นคำตอบไว้เป็นช่วง ๆ แบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๓๑ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๗

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยคอมพิวเตอร์ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อหาค่าอัตราส่วนร้อยละ ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจงานของกลุ่มพยาบาลประจำการจำแนกตามประเภทต่าง ๆ โดยใช้อัตราส่วนวิกฤติ (t-test) และทดสอบความสัมพันธ์ของสถานภาพทั่วไปของพยาบาลประจำการด้วยวิธีไคสแควร์ (Chi-square)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. คะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\text{สูตรที่ใช้}^{\text{๒}} \quad m = \frac{\sum_{i=1}^h X_i f_i}{N}$$

เมื่อ m แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum_{i=1}^h X_i f_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

๒. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\text{สูตรที่ใช้}^{\text{๓}} \quad \text{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^h (X_i - m)^2 f_i}{N}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum_{i=1}^h (X_i - m)^2 f_i$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างผลต่างของแต่ละคะแนน กับมัชฌิมเลขคณิตยกกำลังสอง และความถี่ของแต่ละคะแนน

N แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

^๒ Henry L. Alder, and Edward B. Roessler, Introduction to Probability and Statistics (3rd ed. San Francisco: W.H. Freeman and Company, 1964), p. 27.

^๓ Ibid., p. 41.

๓. อัตราส่วนวิกฤติ (Critical Ratio)

$$\text{สูตรที่ใช้}^{\text{๔}} \quad t = \frac{(\bar{X} - \bar{Y}) - m_{\bar{X}-\bar{Y}}}{S_{\bar{X}-\bar{Y}}}$$

$$\text{ซึ่ง} \quad S_{\bar{X}-\bar{Y}} = \sqrt{S_{\bar{X}}^2 + S_{\bar{Y}}^2}$$

$$S_{\bar{X}} = \frac{S_1}{\sqrt{n_1}}$$

$$S_{\bar{Y}} = \frac{S_2}{\sqrt{n_2}}$$

เมื่อ t แทน อัตราส่วนวิกฤติ

$\bar{X} - \bar{Y}$ แทน ความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย

$S_{\bar{X}-\bar{Y}}$ แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย

๔. วิเคราะห์หาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) โดยใช้สูตรตารางการณ์จร

(2x2 Fold Contingency tables)

$$\text{สูตรที่ใช้}^{\text{๕}} \quad \chi^2 = \frac{N (AD - BC)^2}{(A+B) (C+D) (A+C) (B+D)}$$

^๔Ibid., p. 130.

^๕ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕) หน้า ๑๒๖.

ในกรณีที่รายการในแต่ละประเภทมีขนาดเล็ก (น้อยกว่า ๑๐) ก็ให้ $\frac{N}{2}$ เป็นค่าแก้

$$\text{สูตรที่ใช้ } \chi^2 = \frac{N \left(\left| \frac{AD}{(A+B)(C+D)} - \frac{BC}{(A+C)(B+D)} \right| - \frac{N}{2} \right)^2}{(A+B)(C+D)(A+C)(B+D)}$$

โดยการแทนค่าสูตรดังนี้

	ก	ข	รวม
I	A	B	(A+B)
II	C	D	(C+D)
รวม	(A+C)	(B+D)	N

เกณฑ์ในการตัดสินความพึงพอใจ

ในการตัดสินความพึงพอใจงาน ให้พิจารณาคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๔.๐๐ - ๕.๐๐ หมายถึง ความพึงพอใจงานสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐ - ๓.๙๙ หมายถึง ความพึงพอใจงานปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ - ๒.๙๙ หมายถึง ความพึงพอใจงานต่ำ

สำหรับการพิจารณาความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจงานของพยาบาลนั้น ให้พิจารณาจากระดับความพึงพอใจ กล่าวคือ ถ้าหากมีความพึงพอใจระดับปานกลางและสูง ให้หมายความว่าพยาบาลประจำการมีความพึงพอใจในงานนั้น และถ้าหากพยาบาลมีความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ ให้หมายความว่าพยาบาลประจำการมีความไม่พึงพอใจในงานนั้น

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒๖.